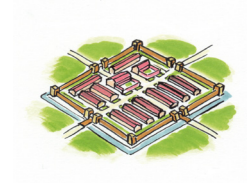

DAKPANNEN EN DIERENSPOREN

Romeinse tijd

Op regelmatige afstanden werden langs de grensrivier de Rijn kampementen gebouwd voor de Romeinse soldaten. Als het leger langere tijd op dezelfde plek verbleef, werden de gebouwen wat steviger uitgevoerd. De muren bestonden dan bijvoorbeeld uit een houten raamwerk dat opgevuld werd met stro en leem. Ook zijn er gebouwen gevonden die in (bak)steen zijn opgetrokken.

Bij Castellum Hoge Woerd zijn onder andere de resten van een badhuis gevonden. Dat badhuis was van steen gebouwd en met dakpannen bedekt. Dat was wel nodig, alleen al vanwege het brandgevaar! Er waren grote vuren nodig voor de verwarming van het water en de vloeren van het badhuis.

Een Romeinse dakpan is gebakken uit rode klei. Eerst gebruikte men platte, over elkaar vallende platen, met aan de onderkant een ribbel waarmee ze op het dak vastlagen. Later werd de lange zijranden van de plaat (tegula) omhoog gebogen. Als twee dakpannen tegen elkaar aan werden gelegd, werd met een halfronde pan (imbrex) de verbinding waterdicht gemaakt.

De meeste soldaten werden opgeleid in een bepaald vak. Zo waren er heel wat soldaten die dakpannen maakten. Ze drukten er het stempel van hun legioen in. Daardoor kunnen we nu nog weten welk legioen aan welk bouwwerk de pannen heeft geleverd. In Nijmegen zijn heel veel dakpannen gebakken. Verschillende steden hadden hun eigen fabrieken.

Bron:

-TRIPLO, lessenpakket Romeinen, Stichting Latifundium ad Flevum

-De Romeinse wereld, Mike Corbishley

-Internet: Romeinse dakpannen

De dakpannen werden met vrachtschepen over de Rijn vervoerd. Dakpannen werden ook wel voor andere zaken gebruikt: als vloertje voor een bad of ondersteboven op het aanrecht in de keuken. Er zijn pannen gevonden met spelletjes erin geritst en met schrijfoefeningen!

In bepaalde delen van het Romeinse rijk werden de dakpannen in de zon gedroogd. De dakpannen werden dan in de lente of herfst gemaakt, zodat ze goed konden drogen. De pannen werden, uit de vorm gekomen, in de openlucht te drogen gelegd tot ze “leerhard” waren. Als ze leerhard waren, kon je ze hanteren en in de oven stapelen, waarna ze gebakken werden.

Wanneer de dakpannen lagen te drogen, gebeurde het wel dat een mens of dier (per ongeluk) op de nog natte tegel stapte. Op deze manier werd er een afdruk van een voet of pootje achtergelaten op de dakpan. Ook kwam er wel eens een torretje of ander insect op de nog zachte dakpan terecht en dat liet zo ook een afdruk achter. Er zijn verschillende dakpanresten gevonden met dieren- en/of mensensporen.